

علی خان بهادر مقابله کتاب را در روز جمعه ۶ صفر ۱۲۲۲ به پایان برده؛ ۹۷گ (۱پ-۹۷ر)، اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۱-۱۰۵]

س العقد الجوهري في الفرق بين قدرتي الماتريدي والاشعري < الجبر والاختيار

● عقد الجيد في احكام الاجتهاد و التقليد / فقه / عربي
'iqd-ul jīd fī ahkām-il ijtihād wa-t taqlīd
شاه ولی الله، احمد بن عبدالرحيم، ۱۱۱۴-۱۱۷۶ قمری
šāh valī-o-llāh, ahmad ebn-e 'abd-or-rahīm (1703 - 1763)

تاریخ تألیف ۱۱۴۴ق
رساله‌ای در پاسخ به سؤالی که در موضوع اجتهاد از او شده تألیف کرده است. این رساله دارای چند باب (بدون شماره) است: باب فی حقیقه الاجتهاد و شرطه و اقسامه؛ باب فی اختلاف المجتهدین و غیره.
چاپ: این رساله به همراه شش رساله دیگر از جمله «المقابسات» ابوحیان توحیدی در هند (-۱۳۰۶ق) و نیز به همراه دو رساله دیگر از جمله «الانصاف فی اسباب الخلاف» شاه ولی الله در مطبعه شركة المطبوعات (۱۳۲۷ق) چاپ شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۶۲

آغاز: بسملة الحمد لله الذي بعث سيدنا محمدا الي العرب والعجم يستضيئوا به في الظلمات ... اما بعد فيقول ... ولي الله بن عبدالرحيم؛ انجام؛ و الا فينسيته الصحيحة لمذهبهم جكعوا على تقليد امامه بل يتخيل لدفع ظاهر الكتاب و السنة و يتأولها خط: نستعليق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ ۳گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۳۰×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۱۱-۳۳۴]

● العقد حال الاحرام / فقه / عربي

al-'aqd hāl-al iḥrām
موسوی خوانساری، محمد حسین بن محمد، - ۱۳۲۸ قمری

mūsavī xānsārī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 1910)

رساله‌ای استدلالی در این که فقها عقد را در حال احرام جایز نمی‌دانند، مخصوص عقد دائم است یا این که شامل عقد منقطع نیز می‌شود. در این رساله شامل عقد منقطع نیز دانسته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۰۴۱/۱۷

آغاز: و من جملة محرّمات الاحرام الجماع للنساء حليلة كانت أو غيرها؛ انجام؛ فما عن شيخنا المتبحر في الجواهر من احتمال العدم

● عقد الجواهر النورانية (مختصر) / كلام و اعتقادات / عربي
'iqd-ul jawāhir-in nūrāniya (mx.)

بحرانی، علی بن حسین

bahrānī, 'alī ebn-e hoseyn

وابسته به: عقد الجواهر النورانية في اجوبة المسائل البحرانية؛ بحرانی، یوسف بن احمد (۱۱۰۷-۱۱۸۶)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۳۲

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

● عقد الجواهر الحسان / فقه / عربي

'iqd-ul jawhar-il ḥisān

بههانی، احمد بن محمد علی، ۱۱۹۱ - ۱۲۳۵ قمری
behbahānī, ahmad ebn-e mohammad 'alī (1777 - 1820)

تاریخ تألیف رجب ۱۲۲۰ق؛ محل تألیف: حیدرآباد دکن
پاسخ استدلالی است با عنوان «س-ب» به ۶۰ سؤال فقهی در زمینه‌های مختلف. رقم سؤالات با حروف هجا ضبط شده است. به عنوان مثال: س د: زید ادعا می‌کند که عمرو پدر او را مقتول ساخته عمرو در جواب می‌گوید که دفاعاً او را به قتل رسانیده‌ام چه باید کرد. ب: اگر این کلام از او به نوعی صادر شده که عرفاً اقرار به قتل دفاعی از او فهم شده بر او چیزی نیست زیرا که اقرار به مقید بوده و براین نوع قتل در شریعت چیزی لازم نیاید ...؛ س ط: عبد محلل می‌تواند شد یا نه؟ ب: بلی با اجتماع سایر شرایط در آن کما هو الظاهر فی اطلاق النصوص و الفتاوی و لقوله تعالی حتی تنکح زوجاً غیره ...؛ س لب: زوجه معقوده در مرض موت غیر مدخوله مهر و میراث دارد یا نه؟ ب: ندارد علی المشهور بین الأصحاب و استشعار می‌شود از شرایع و دروس توریث آن به جهت اطلاقات و آن ضعیف است بجهت صحیحه ابی ولاد الحناط ...

آغاز: الحمد لله الذي ختم بمحمد الرسالة و أحمد بأحمده نيران الكفر و الضلالة و الصلاة و السلام عليه و آله و اصحابه الي يوم القيامة

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۶۵

آغاز: برابر؛ انجام: اقول اما مأخذ القول الأول فغير واضح و لعله استنبط من.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ جلد: مقوا، ۳۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۱۴سم [اهدائی رهبر: ۳-۴۷۰] و [ف: ۲۱-۹۶۰]

۲. مشهد؛ ميبیدی؛ شماره نسخه: ۱۱۶/۱

آغاز: برابر؛ انجام: و يدل عليه رواية ابن ابی عيينة و قد استقى اهل الدار منها و رشوا ...

خط: نسخ، بی کا، تا: از عصر مؤلف؛ شخصی با برادر خود میرزا

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و دو؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276260

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۳

قم؛ گلیپتگانی؛ شماره نسخه: ۷۰۹۵/۲-۳۶/۹۵

کرده نشد الا درجایی که کشف معنی به غیر ایراد آن نمی شود ... و این ترجمه ممتاز است از ترجمه های دیگر به چند وجه یکی آن که نظم قرآن را به مثل مقدار آن فارسی متعارف ترجمه کرده شد با اظهار مراد و لطافت تعبیر و از آنچه در ترجمه های دیگر یافت می شود از اطناب عبارت ترجمه و رکاکت تعبیر و اعجاب مراد به قدر امکان احتراز نموده شد. دیگر آن که سایر تراجم از دو حالت خالی نیست یا ترک کرده اند قصص متعلقه به قرآن مطلقا یا استیفاء جمیع آن نموده اند و در این ترجمه متوسط اختیار نموده شد ... سوم آن که از توجیها متنوعه توجیه اقوی به اعتبار عربیت و اصح به اعتبار علم حدیث و علم فقه و اقل در صرف از ظاهر اختیار نموده شد ... چهارم آن که این ترجمه به وجهی واقع شد است که شناسنده نحو از آن اعراب قرآن و تعین محذوف و مرجع ضمیر و محل لفظی که در عبارت مقدم و مؤخر کرده شده است می تواند دانست و آن که شناسنده نحو نیست از اصل غرض محروم نماند. پنجم آن که ترجمه های قدیم خالی از دو حالت نیستند یا ترجمه تحت اللفظ می باشند یا ترجمه حاصل المعنی و در هر یکی وجوه خلل بسیار در می آید و این ترجمه جامع است در دو طریق و هر خللی را از آن خلل ها علاجی مقرر کرده شده ...». برای نمونه به یک مورد از ترجمه او اشاره می شود: «و لکم فی القصاص حیوة یا اولی الألباب لعلکم تتقون و شما را به سبب قصاص زندگانی است ای خداوندان خرد تا باشد که پرهیز کاری کنید مترجم گوید اهل جاهلیت شریف را در مقابله وضع نمی کشتند و در مقابله شریف چند کس از وضع می کشتند خدای تعالی نازل فرمود که حکم الهی اعتبار مماثله است در اجناس کشتگان به این معنی که احرار را حکم جداست ... پس اگر بعض ورثه عفو کنند یا از کشتن گذشته خون بها قبول نمایند ولی دم را باید که به حسن معامله مطالبه کند نه به درشتی و قاتل را باید که به خونخواهی ادا کند. نه به بدخواستی». (غلامی مقدم)

آغاز: بسمله، حمد نا محدود خدائی را تبارک و تعالی که به رأفت تامه قرآن را برای بندگان خود نازل فرموده تا مرضی خود از نا مرضی باز شناسند

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۳۷۸/۲

خط: نسخ خوش، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶ش؛ کاغذ: کشمیری، جلد: میشن، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۱/۸×۱۳/۵سم [اهدائی رهبر: علوم قرآن - ۲۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۶۹۴

آغاز: برابر؛ انجام: پس هر که توقع دارد ملاقات پروردگار خود را باید که بکند کار پسندیده و شریک نیارد در عبارت پروردگار خویش هیچکس.

جلد ۱، شامل ابتدای مقدمه تا پایان سوره کهف؛ خط: نستعلیق،

آغاز: بسمله قال سیدنا و مولانا ... ابویحیی زکریا الانصاری الشافعی ادم الله ایامه ... بسمله الحمد لله الذی وضع علم العروض لیتعرف به اوزان المنظوم ... و بعد فهذا شرح علی الخرزجیة المنظومة علی بحر الطویل فی علم العروض والقوافی ... وسمیته بفتح رب البریة بشرح القصیة الخرزجیة؛ انجام: اتحافه منه ای من مطالعها بالذعا بخیر نجز شرح الخرزجیة التي نظمها الفاضل العلامة ضیاء الدین ابومحمد عبدالله بن محمد الخرزجی المالکی الاندلسی لسیدنا ... ابی یحیی زکریا الانصاری ... تمت
خط: نستعلیق، بی ک، بی تا؛ جلد: تیماج، ۴۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۲×۱۷سم [ف: ۶-۳۰۰۷]

● فتح الرحمن بترجمة القرآن / تفسیر / فارسی

fath-ur rahmān be-tarjemat-el qur'ān

شاه ولی الله، احمد بن عبدالرحیم، ۱۱۱۴-۱۱۷۶؟ قمری
šāh valī-yol-lāh, ahmād ebn-e 'abd-or-rahīm (1703-1763)

ترجمه ای است از قرآن کریم با اشارات اندکی به تفسیر برخی از آیات شریفه. این ترجمه از دقیق ترین و شیواترین ترجمه های قرآن مجید است. دهلوی تمام سعی خویش را مبذول داشته است تا آیات به طور دقیق و مطابق با اخبار صحیح ترجمه و تفسیر شود چنان که خود در مقدمه می نویسد: «اما بعد نصیحت و نیک خواهی مسلمانان در هر زمان و در هر مکان رنگی دیگر دارد و اقتضاء دیگر می نماید ... و در این زمانه که ما در آنیم و در این اقلیم که ما ساکن آنیم نصیحت مسلمانان اقتضا می کند که ترجمه قرآن عظیم به زبان فارسی سلیس و روزمره متداول بی تکلیف فضیلت نمایی و بی تصنع عبارت آری، بغیر تعرض قصص مناسبه و به غیر ایراد توجیها متشعبه تحریر کرده شود تا خواص و عوام همه یکسان فهم کنند ... و طریق تحریر در این کتاب آن است که هر آیتی جدا نوشته شد مقرون به ترجمه آن و در ترجمه آن لسان متعارف و روزمره متداول اختیار نموده آمد و هر چه زیاده از تحت اللفظ است اگر یک دو کلمه است به لفظ یعنی یا مثل آن متمیز ساخته شد و اگر کلامی است مستقل اول مترجم گوید و آخر به لفظ و الله اعلم معلم کرده شد و مهما ممکن در قصص متعلقه قرآن اکتفا بر یک دو فقره لازم دیده شد و در اسباب نزول از قصص مطوله متعلقه قرآن اکتفا بر یک دو فقره لازم دیده شد و در اسباب نزول از قصص مطوله نکته انتزاع نموده شد و تا امکان رعایت سیاق آیات ضروری دانسته آمد و استمداد این کتاب در آنچه متعلق به نقل است از اصح تفاسیر محدثین که تفسیر بخاری و ترمذی و حاکم است کرده شد و تا امکان از اخبار ضعیفه و موضوعه احتراز نموده شد و قصص اسرائیلیه را که از علمای اهل کتاب منقول است نه از حدیث خیر البشر علیه و علی آله الصلوات و التسلیمات داخل

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳